

COMPORTAREA UNOR SOIURI DE TRANDAFIRI ACOPERITORI ÎN CONDIȚIILE ECOLOGICE ALE S.C.D.P.- IAȘI

THE BEHAVIOUR OF SOME ROSE VARIETIES IN THE ECOLOGICAL CONDITIONS OF SCDP IAȘI

MAXIM Jaroslava Olga
S. C. D. P. IAȘI

Rezumat: În anii din urmă, în sortimentul de trandafiri pentru parcuri s-au introdus soiuri noi, cu caracteristici deosebite: înflorire bogată, rezistență la boli și dăunători, port deosebit – repent sau pitic. Dintre acestea, s-au aclimatizat la SCDP Iași soiurile Pink-Bells, Ferrdy, Yesterday pe care, în condițiile locale de lucru, le și înmulțim printr-o tehnologie simplă (butășire în uscat), cu un randament de 40%.

Definirea termenului de trandafir acoperitor (gazonant).

Trandafirii acoperitori sunt o grupă de trandafiri apăruți din dorința de a varia tipurile de folosință a acestor specii de plante și așa foarte diversificate: flori tăiate, aranjamente și amenajamente, culturi containerizate, în spații protejate sau în câmp liber. Acest tip de trandafiri – gazonanții, au apărut cu 20 - 30 de ani în urmă, și au ca principal mod de folosire, decorarea - acoperirea de suprafețe mari de teren din parcurile publice ori private mari și formarea unui covor floral pe terenurile în pantă suspectate ca expuse eroziunii, construirea de garduri vii joase, de platbande de-a lungul autostrăzilor terasate. Acoperitorii – gazonanții, în cazul unor amatori sofisticăți ai trandafirilor, pot fi folosiți și ca exemplare de grup ori solitare, dar în acest caz îngijirea lor cere – supraveghere minuțioasă, căci altfel se transformă în locuri inestetice, focare de boli sau dăunători.

Gazonul din trandafiri, se construiește din arbuști de trandafiri cu înflorire bogată, rezistenți la iernat, boli sau dăunători, se pretează la c o s i t. Lucrările de îngrijire sunt o combinație între cultura tradițională de trandafiri și gazon – necesitând mașini speciale de tuns gazonul de trandafiri.

METODA DE LUCRU

În anul 1993 la S.C.P.P. Iași au fost aduși din colecția de trandafiri a S.C.P.P.Cluj-Napoca trandafiri gazonanți sau acoperitori- plante cu port apropiat de orizontal din cauza ramurilor care cresc arcuit lateral. Plantarea s-a făcut în câmp deschis, distanța de plantare 50 cm x 50 cm în primul an după care aceasta s-a modificat datorită creșterilor foarte mari ale lăstarilor floriferi, majoritatea acestor soiuri înfloresc abundent pe ramuri de doi ani.

FERDY, soi de origine japoneză creat de Suzuki în 1984, prezintă *tufe înalte și largi* care pot ajunge la 1 – 1,2 m, *ramurile și lăstarii* au creștere arcuită, sunt de culoare verde deschis și prevăzuți cu o garnitură de spini mici și foarte deși. *Frunzele* sunt mici și dese. *Florile* foarte numeroase (pînă la 90 de flori pe o ramură), semiinvolte, cu 2 – 3 rînduri de petale de culoare roz – cald, o culoare rar întîlnită în lumea trandafirilor, sunt de 3 – 4 cm în diametru. *Fructul* – măceșă este de dimensiuni mici, decorativă chiar și în sezonul de iarnă, măceșă conține 5 - 7 semințe mici, aristate,

LAVANDER DREAM, trandafir omologat în 1984 de *Interplant*; arbust caracteristic pentru cultura în parcuri deoarece formează *tufe* ce ocupă suprafețe mari datorită ramurilor ce ajung 1,2 – 1,5 metri, dealungul cărora se înserează *flori* de mărime mijlocie 2 – 4 cm în diametru, semiinvolte, mov strălucitor – levănțiu; rezistent la iernat, boli și dăunători.

YESTERDAY *tufă* de trandafir omologată în 1974 la firma *Harcness*; portul arbustului liber semi – ascendent – erect cu *ramuri* ce ating lungimea de 70 – 100 cm; *frunzele* sunt mici de culoare verde strălucitor, o dată cu apropierea toamnei frunzele ușor pielose capătă culoare verde mat, și dispunere aerată.. *Florile* asemănătoare trandafirilor din grupa *Polyantha* sunt mici în inflorescențe bogate, au culoare mov – carmin, plăcute, înflorire moderată spre toamnă – oarecum remontant. Soi foarte bun pentru amenajări pisagistice de exterior cu spații largi unde se plantează solitar sau în grupe simple ori în amestec.

ANGELA trandafir cu *tufă* aerată, ramuri erect recurbate, a fost omologat în 1984 la firma *Kordes*, a atins 1- 1,5 m. lungimea lăstarului, *frunzișul* a prezentat culoare verde strălucitor lucioasă, aspect de mare finețe. ss eleganță, rezistentă la iernat, boli sau dăunători, decorativă prin înflorirea de lungă durată caracteristică prin forma și culoarea florilor care în faza de boboc au o formă sferică, la maturitate deplină se deschi larg, au petale emarginate, de culoare roz intens strălucitor

PINK – BELLS soi omologat la firma *Poulsen* în 1983 prezintă o tufă de înălțime medie – mică 50 - 70 cm., ramurile erect recurbate se termină într-o inflorescență bogată în flori de culoare roz strălucitor în faza de boboc, roz intens la deschiderea florii, petalele sunt sensibile la ploi de lungă durată. Bobocul de tip cupă de mărime miniaturală aseneni porțelanului de China, se deschide într-o floare de 2 –6 cm. diametrul, rezistente la boli și dăunători, adunate într-o inflorescență bogată cu înflorire îndelunată, rezistent în vase cînd se folosește pentru flori tăiate.

NOZOMI soi creat de amelioratorul *Onodera* în memoria fiicei sale, în 1968, cu port repent, ramuri târătoare de 50 - 70cm. lungime, *lăstarii* cu ghimpi deși, au frunze mici, penta sau hepta compose cu aspect de mozaic; *florile* în inflorescențe de tip paniciform lat, sunt albe la culoare —uneori roz – perlă, cu petale mici într-un singur rînd apar doar o dată pe an pe lemn de doi ani. Ca plantă ornamentală de parc se recomandă pentru pietrării, containere, jardiniere, pandante.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

În colecția de plante ornamentale a S.C.D.P. Iași alături de plantele lemnoase s-au colectat o serie numeroasă de soiuri de trandafiri din diferite grupe de înflorire simple ori remontante, hibridi de thea, miniaturi. Dintre cei pe care i-am înmulțit ușor cu oarecare randament și în condiții vitrege de cultură se numără cele șase soiuri mai sus enumerate

Acestea se comportă în mediul ecologic local, foarte asemănător cu comportarea în mediul ecologic unde au fost create, prezintă caracteristicile morfologice descrise în fișa de prezentare: port, talie, frunziș, floarea de mărimea, culoarea forma descrise. Există însă o diferențiere esențială, față de trandafirii cu portul tufă cu creștere verticală (– arbust cu creștere ortotropă): tulpinile repente, semirepente, tîrîtoare încarcă planta cu numeroase creșteri anuale sensibile la ger și în iernile cu temperaturi scăzute sub – 20 acestea îngheață și îngreuiază curățirea de primăvară a tufei.

Dacă se urmărește fișa de prezentare a unei varietăți de trandafir acoperitor, gazonant, de parc – “landscape rose“ cum ar fi FERDY observăm:

Denumirea comercială FRANȚA: <i>FERDY</i>	ROMANIA (Iași): <i>FERDY</i>
varietatea: <i>Keitoli</i> culoare: roz empire înflorire de primăvară port: arbustiv arcuit – (Retombant) Înălțimea tufei 120-150 cm suprafață ocupată 1 – 1,5 mp densitate de plantare: solitar =unu/mp gard viu 0,8 cm între plante pe rînd frunzișul = mat, mărunț, roșu toamna fructificația = fără TĂIERILE absolut inexistente REZISTENȚĂ LA IERNAT = BUNĂ	varietatea: <i>Keitoli</i> culoare: roz empire înflorire de primăvară port: arbust cu ramuri arcuite (retombante) H = 120 – 150 cm S = 1,0 – 1,5 m.p. desime de plantare = unu / mp -mediu strălucitor, mozaicat mic fructe mici, roși, decorative. TĂIERI DE CURĂȚIRE ÎN PRIMĂVERILE DE DUPĂ IERNILE GEROASE. rezistență la iernat – medie.

CONCLUZII

TRANDAFIRII acoperitori sau gazonanții sau de landscape, sunt interesanți din punct de vedere estetic, largesc gama de varietăți de folosire a trandafirilor, completează conveerul floral în parcuri și grădini. Nu sunt foarte rezistenți la ger, necesită îngrijiri speciale, executate cu multă atenție.